

Hoe kan ik het veiligheidsbesef van ons personeel vergroten?

Binnen onze organisatie hebben we allerlei maatregelen getroffen om de veiligheid van het personeel te garanderen. Toch merk ik dat er nog altijd werknemers zijn die zich niet aan de veiligheidsvoorschriften houden. Heeft u tips om dat gedrag te veranderen?

Als zich in een organisatie een ongeval voordoet, leggen veel werknemers dat uit als 'domme pech' of menen dat het is gebeurd door een toevallige samenloop van omstandigheden, die je niet kunt beïnvloeden. Ook denken sommige werknemers dat de kans klein is dat het nog een keer gebeurt of dat het aan de persoonlijkheid van hun collega ligt dat hem het ongeval is overkomen. Er wordt dan gezegd dat hij wel niet goed zal hebben opgelet, altijd al een beetje afwezig is of van stoer gedrag houdt. De rol van psychologische processen bij het inschatten van risico's wordt onderschat. Om het veiligheidsgedrag te vergroten, moet u werknemers hierover voorlichten en vooral ook benadrukken dat zij zelf niet onfeilbaar zijn.

Onduidelijk

Werknemers zien vaak niet het nut in van de veiligheidsmaatregelen die een werkgever treft. Vaak voeren ze aan dat er al heel lang op deze manier wordt gewerkt en er zelden iets misgaat. Het verwijt is nogal eens dat de maatregelen 'aan de tekentafel' worden bedacht door iemand die praktijkervaring mist. Zulke maatregelen zijn voor hun gevoel ook moeilijk uit te voeren in de praktijk.

Frisse blik

Een oplossing is om uw werknemers actief te laten meewerken bij het maken van de risico-inventarisatie- en evaluatie (RI&E) en het plan van aanpak. Een goed begin is het instellen van klankbordgroepen van werknemers met vergelijkbare werkzaamheden. Ze kunnen dan zelf nadenken over oplossingen. Dit zorgt voor draagvlak en leidt ertoe dat werknemers ook gemotiveerd zijn om de maatregelen te gebruiken. Een goede manier om het veiligheidsbesef te vergroten, is het in kleine groepjes uitvoeren van observaties. Het idee is dat werknemers elkaar observeren tijdens het uitvoeren van risicovolle werkzaamheden en elkaar feedback geven. Juist bij routinematige werkzaamheden is het van grote waarde dat een col-

lega met een frisse blik vanaf de 'zijlijn' meekijkt en aangeeft wat hem opvalt. Essentieel is dat werknemers leren om elkaar op een constructieve en positieve manier feedback te geven. Het doel moet zijn om elkaar te motiveren om het beter te gaan doen in plaats van weerstand op te roepen. Door deze sessies leren werknemers bovendien om ook tijdens de normale werkzaamheden elkaar feedback te geven als het om gevaarlijk werken gaat.

Aansluiten

Een goed veiligheidsbesef valt of staat met de houding van het lijnmanagement. Ook is een planmatige aanpak vereist. Voorkom dat het veiligheidsplan veel goede voornemens bevat in wollig taalgebruik. Een systematisch opgesteld plan met concrete acties, heldere prestatie-indicatoren en vaste evaluatiemomenten zijn de sleutel tot succes. Het lijnmanagement moet zelf het goede voorbeeld geven en actief bezig zijn met de uitvoering van het plan. De communicatie met werknemers moet goed aansluiten bij hun kennis en ervaring. Het nut van de informatie voor de eigen werksituatie moet helder en direct toepasbaar zijn.

Om het veiligheidsbewustzijn te vergroten, wordt er vaak training gegeven. Toch is het vaak een lastig punt: iedereen naar een cursus sturen is meestal nogal kostbaar. U kunt voor de 'train de trainer'-opzet kiezen. Een aantal werknemers volgt de training en gaat deze daarna zelf aan collega's in de organisatie geven. Dit leidt tot kennisoverdracht en werknemers leren hoe het is om van elkaar te leren. Vergeet ook tijdelijke werknemers niet in het opleidings-traject. Ze worden vaak over het hoofd gezien, terwijl ze een risicogroep zijn waarbij veel ongevallen plaatsvinden.

Deze vraag is voorgelegd aan Simon Troost van organisatieadviesbureau AdviceSelect, e-mail: info@adviceselect.nl

Voor meer vragen en antwoorden zie rendement.nl/hr/vraag-en-antwoord

